

Λόγοι περι της κατὰ Θεὸν ελευθερίας

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Ο Άγιος Νεκτάριος μιλώντας περί ελευθερίας έλεγε: «Στον άνθρωπο, σαν υλοπνευματικό ον εμφανίζονται δύο θελήσεις σαν ενδόμυχες ενός μεν προσώπου, αλλά δύο υποστάσεων, η θέληση του πνεύματος κι η θέληση της σάρκας.

Ο εσωτερικός άνθρωπος θέλει κι επιθυμεί το καλό σαν οικείο επιθυμητό, σαν συμφυές αγαθό, σαν δικό του νόμο. Αλλά ο νόμος της σάρκας, της αμαρτίας αντιστρατεύεται προς τις ενέργειες της αληθινής μας ελευθερίας κι εμποδίζει την εμφάνιση του καλού, ενώ μας υπαγορεύει την εργασία του κακού. Όταν ο άνθρωπος κάνει το καλό εργάζεται ελεύθερα και σύμφωνα προς τη θέληση του εσωτερικού ανθρώπου, κι είναι αληθινά ελεύθερος. Κι όταν κάνει το κακό, εργάζεται δουλικά, γιατί έχει υποταχθεί στο νόμο της αμαρτίας και είναι ανελεύθερος και δούλος της αμαρτίας.

Σύμφωνα με αυτά ελεύθερος είναι αυτός που κάνει το καλό και δούλος όποιος κάνει το κακό. Κι αληθινή ελευθερία είναι η κυριαρχία του φρονήματος του πνεύματος που κάνει το καλό, ψεύτικη ελευθερία είναι η επικράτηση του φρονήματος της σάρκας, που κάνει το κακό»¹.

Ο Άγιος Νικόδημος ερμηνεύοντας το «Υμείς γαρ επ' ελευθερία εκλήθητε, αδελφοί· μόνον μη την ελευθερίαν εις αφορμήν τη σαρκί, αλλά δια της αγάπης δουλεύετε αλλήλοις», γράφει: «Εσείς εκαλέσθητε από τον Χριστόν όχι δια να δουλεύετε εις τον νόμον, αλλά δια να είσθε ελεύθεροι από τον ζυγόν και την

δουλείαν του τοιούτου νόμου. Όχι ότι ο Χριστός μας εχάρισεν ελευθερίαν να κάμνωμεν εκείνα τα κακά οπού θέλομεν, δια τούτο ο απόστολος διορθώνει και λέγει· ας μη έχωμεν την ελευθερίαν “εις αφορμήν τη σαρκί”, δηλαδή δια να μη κατακρημνισθώμεν εις τα πάθη, αλλά δια να περιπατώμεν εύτακτα την ζωήν μας και χωρίς να έχωμεν τον του νόμου ζυγόν. Δεν ελευθερώθημεν, δια να παραβαίνωμεν και αυτάς τας ηθικάς εντολάς, αλλά δια να κάμνωμεν και παραπάνω από τας προσταγάς του νόμου». Και συνεχίζει «Επειδή εσήκωσεν ο απόστολος από το μέσον τον ζυγόν του παλαιού νόμου, τώρα επιφορτίζει άλλον ζυγόν τον της αγάπης, ελαφρότερον από τον ζυγόν του νόμου και δυνατώτερον»2.

Ο Μέγας Φώτιος ερμηνεύοντας το «αν δαγκώνετε και τρώτε ο ένας τον άλλον, προσέξτε μήπως εξοντωθείτε μεταξύ σας», λέγει: «Η δουλεία της σάρκας είναι φανερό πως είναι και πολλών άλλων παθών και κακίας δημιουργός και βρίσκει τρόπους να καταστρέφει το κάλλος της αρετής και της ελευθερίας, αλλά επιχειρεί εξίσου και την αγάπη να διώξει από τις ψυχές των ανθρώπων. Εκτός τις άλλες επαναστάσεις της κακίας, που είναι γεννήματα της σάρκας και του σαρκικού φρονήματος, θα πρέπει να αγωνιστείτε γενναία εναντίον της επιβουλής που θανατώνει την αγάπη και να μη δίνετε αφορμή σε αυτό το ψυχικό βέλος της αμαρτίας να βρει είσοδο σε εσάς. Κι αυτό πως θα γίνει; Αν με την αγάπη είστε δούλοι ο ένας στον άλλο, θα αδρανήσει κάθε όπλο της κακίας που βάλλει εναντίον σας. Επειδή η δουλεία του ενός προς τον άλλο για τον σύνδεσμο της αγάπης γίνεται προμήνυμα της ουράνιας συμμαχίας και πραγματοποιεί την καθαρή και μακάρια ελευθερία μέσω της μεταξύ σας ειρήνης και εγκαθιστά μέσα στις καρδιές σας τον Κύριό μας Ιησού Χριστό»3.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος σε λόγο του τονίζει ότι: «Γι’ αυτό και με κόλαση απείλησε και ουράνια Βασιλεία ετοίμασε. Διότι σε αυτούς που είναι δεμένοι στην ανάγκη (μοίρα) ούτε στεφάνια θα ετοίμαζε ούτε με κόλαση θα απειλούσε, καθόσον και τα δύο αυτά είναι από εκείνα που γίνονται με ελεύθερη βούληση. Δεν θα όριζε νόμους ούτε θα έδινε συμβουλές ούτε θα έκανε τόσα πολλά, αν το ανθρώπινο γένος ήταν δεμένο στην ανάγκη. Επειδή όμως είμαστε ελεύθεροι και κυρίαρχοι στην θέλησή μας και γινόμαστε έτσι από την αδιαφορία μας κακοί και από τον ζήλο μας αγαθοί και καλοί, ήλθε να φτιάξει τα σωτήρια φάρμακα που οδηγούν σε αυτήν, διορθώνοντας τους πολλούς με τον φόβο της κολάσεως και με την υπόσχεση της Βασιλείας και διδάσκοντας με τους νόμους να φιλοσοφούν τα πράγματα»4.

Ο Άγιος Νικόλαος Καβάσιλας μιλώντας για την συμβολή του Βαπτίσματος στην εν Χριστώ ζωή, γράφει: «Αν και η Αγία Τριας έσωσε το ανθρώπινο γένος με ενιαία φιλανθρωπία, κάθε μία από τις θείες υποστάσεις λέγεται ότι συνεισέφερε κάτι

ιδιαίτερο. Ο Πατήρ συμφιλιώθηκε. Ο Υιός συμφιλίωσε. Το Άγιο Πνεύμα προσφέρθηκε ως δώρο, όταν συμφιλιωθήκαμε. Ο Πατήρ μας ελευθέρωσε, ο Υιός ήταν το λύτρο, με το οποίο ελευθερωθήκαμε και το Άγιο Πνεύμα η ελευθερία. Γιατί, όπως λέει ο Παύλος, “ου το Πνεύμα Κυρίου εκεί ελευθερία”. Ο Πατήρ μας ανέπλασε, με τον Υιό αναπλαστήκαμε και το Άγιο Πνεύμα μας ζωοποιεί»5.

.....

1. Νεκταρίου Κεφαλά Μητροπολίτου Πενταπόλεως Άπαντα τομ. Ε΄.
2. Οσίου Νικοδήμου Αγιορείτου Ερμηνεία εις τας Επιστολάς τομ. Β σελ.329.
3. Φωτίου Πατριάρχου Κων/πόλεως Ε.Π.Ε. τομ. 1 σελ. 471.
4. Ι. Χρυσοστόμου Ε.Π.Ε. τομ. 33 σελ. 321.
5. Περί της εν Χριστώ ζωής Αγίου Νικολάου Καβάσιλα Εκδ. Ι. Η. Ευαγγελιστού Ιωάννη Θεολόγου Σουρωτή σελ. 52.

Ορθόδοξος Τύπος, 29/11/2013

Πηγή: aktines.blogspot.gr